

VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS PIRMININKAS

ĮSAKYMAS

DĖL AUKŠČIAUSIAS VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMO PROCESO APRAŠO PATVIRTINIMO

2026 m. sausio d. Nr. T-

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 9 punktais ir Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu:

1. t v i r t i n u Prašymų dėl aukščiausias vadovaujamas pareigas einančių asmenų nagrinėjimo proceso aprašą (pridedama);
2. n u r o d a u šiuo Prašymų dėl aukščiausias vadovaujamas pareigas einančių asmenų nagrinėjimo proceso aprašu vadovautis Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai ir jos sekretoriato valstybės tarnautojams bei darbuotojams;
3. į p a r e i g o j u vyriausiąją specialistę Ingą Urbanavičienę su šiuo įsakymu supažindinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius ir sekretoriato valstybės tarnautojus bei darbuotojus ir patalpinti jį VTEK svetainėje.

Komisijos pirmininkas

Gediminas Sakalauskas

PATVIRTINTA
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko
2026 m. sausio d. įsakymu Nr.

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

PRAŠYMŲ DĖL AUKŠČIAUSIAS VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ NAGRINĖJIMO PROCESO APRAŠAS

I Pagrindinė informacija

Proceso pavadinimas	Prašymo dėl aukščiausias vadovaujamas pareigas einančių asmenų nagrinėjimas.
Tikslas	Pateikiamas išsamus, objektyviais duomenimis pagrįstas atsakymas į prašymą dėl konkrečios aukščiausias vadovaujamas pareigas einančio asmens situacijos vertinimo. Situacija įvertinta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme ir (ar) Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatyme numatytų pareigų ir asmeniui taikomų apribojimų požiūriu. Atsakymas parengtas, įvertinus privataus intereso pobūdį ir jo sąsajas su konkrečiomis tarnybinėmis pareigomis bei nustačius interesų konflikto rizikas. Esant poreikiui, atsakyme teikiami konkretūs siūlymai ar rekomendacijos.
Aukščiausias vadovaujamas pareigas einantys asmenys	Lietuvos Respublikos Prezidentas; Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleris; Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas; Lietuvos kariuomenės vadas; Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas ir jo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas (Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleris, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas, Ministro Pirmininko patarėjas); ministras ir jo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas (viceministras, ministerijos kancleris, ministro patarėjas); Vyriausybės įstaigos ir įstaigos prie ministerijos vadovas; Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas; Lietuvos Respublikos Seimo narys; Lietuvos Respublikos Seimo kancleris; Seimo kontrolierius ir Seimo kontrolierių įstaigos vadovas; Lietuvos banko valdybos pirmininkas ir nariai; valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų vadovai ir valdybų nariai; viešųjų įstaigų, kurių bent vienas iš steigėjų, dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, vadovai; akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei (savivaldybėms), vadovai ir kolegialių priežiūros bei valdymo organų nariai; savivaldybės meras ir vicemerai; savivaldybės administracijos direktorius ir kiti subjektai.
Proceso iniciatyvos	Aukščiausias vadovaujamas pareigas einančio asmens, jo įgalioto asmens ar atstovo prašymas.

pagrindai	
Procesą reglamentuojančių teisės aktų nuostatos	Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1, 9 punktai, 18 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 20 straipsnio 2 dalis ir Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo bei Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatos.
Proceso valdytojas ir dalyviai	Procesą valdo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos Atitikties skyriaus vedėjas. Jo dalyviai – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininkas ir nariai, Atitikties skyriaus vedėjas ir kiti VTEK valstybės tarnautojai ir darbuotojai.
Proceso terminas	Prašymas nagrinėjamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais terminais.
Proceso taikymas	Šiuo procesu rekomenduojama vadovautis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sekretoriato skyriams, rengiantiems atsakymus dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo taikymo aukščiausias vadovaujamas pareigas einantiems asmenims.
Proceso metu naudojamos sistemos	Privačių interesų registras, Interesų konfliktų rizikos valdymo informacinė sistema, Skaidrių teisėkūros procesų informacinė sistema, Dokumentų valdymo informacinė sistema. Pagal poreikį gali būti naudojamos kitos sistemos (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamo turto registras, Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema, atvirieji duomenys, pateikiami <i>Okredo</i> sistemoje ir kt.).
Į procesą įeinančio kito proceso pavadinimas	Dokumentų rengimo Dokumentų valdymo informacinėje sistemoje procesas.
Proceso rezultatas	Pateiktas išsamus, objektyviais duomenimis pagrįstas atsakymas į prašymą.

II Vartojamos sąvokos ir santrumpos

VTEK, Komisija	Vyriausioji tarnybinės etikos komisija
Pareiškėjas	Aukščiausias vadovaujamas pareigas einantis asmuo, pateikęs prašymą VTEK. Prašymą dėl pastarojo asmens gali pateikti aukščiausias vadovaujamas pareigas einančiojo atstovas, įgaliotas asmuo ar organizacijos atitikties pareigūnas.
Prašymas	Pareiškėjo prašymas pateikti nuomonę, rekomendacijas ar siūlymus dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatyme numatytų pareigų ir asmeniui taikomų apribojimų įgyvendinimo. VTEK elektroniniu paštu gautas, taip pat kvalifikuotu elektroniniu parašu nepasirašytas paklausimas laikytinas prašymu.
VPIDĮ	Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas
LVĮ	Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymas

PINREG	Privačių interesų registras
SKAIDRIS	Skaidrių teisėkūros procesų informacinė sistema
RIKIS	Interesų konfliktų rizikos valdymo informacinė sistema
DVIS	Dokumentų valdymo informacinė sistema
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

III Proceso veiksmų aprašymas

Eilės Nr.	Veiksmo pavadinimas	Veiksmo aprašymas	Proceso dalyvis	Naudojama sistema
1	2	3	4	5
1.	Įvertinti medžiagą	Išanalizuoti, ar prašyme pateikti duomenys, leidžiantys identifikuoti konkrečią situaciją, pvz.: • yra įvardyti privatų asmens interesą suponuojantys duomenys; • nurodytos konkrečios tarnybinės veiklos aplinkybės; • žinomi visi esami ir galbūt ateityje atsirasiantys veiksniai, galintys pakeisti situaciją ir (ar) sukurti papildomas rizikas.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	DVIS
2.	Kreiptis į Pareiškėją	Kreipiamasi į Pareiškėją: (kai Prašymą pateikia atstovas, įgaliotas asmuo ar atitikties pareigūnas, kreipiamasi į Prašymą pateikusį asmenį ir į jo atstovaujamąjį) • informuojama, kad Prašymo pagrindu VTEK tikrina su Pareiškėju susijusius duomenis PINREG, SKAIDRIS, RIKIS, <i>Okredo</i> ir pagal poreikį esančius kituose registruose ar sistemose (pateikiamas Privatumo pranešimas); • užduodami patikslinamieji klausimai; • esant poreikiui, prašoma papildomų duomenų ir medžiagos. Jeigu Pareiškėjas per 3 d. d. nurodo prieštaraujantis, kad su juo susiję duomenys būtų papildomai tikrinami, atsakymo projektas rengiamas Prašyme pateiktų duomenų pagrindu (atliekamas 5 ir tolesni veiksmai). Jeigu prieštaravimas nepareiškiamas, laikoma, kad	Atitikties skyriaus vedėjas, VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	DVIS/El. paštas

		Pareiškėjas dėl jo duomenų tikrinimo sutinka.		
1	2	3	4	5
3.	Atlikti duomenų analizę (PINREG, SKAIDRIS, RIKIS, <i>Okredo</i>)	Patikrinti PINREG, SKAIDRIS, RIKIS, <i>Okredo</i> ir pagal poreikį kitų sistemų duomenis. Prireikus didesnės imties ar sisteminės analizės, atlikti 4 veiksmą.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	PINREG, RIKIS, <i>Okredo</i> ir kt. pagal poreikį
4.	Pasitelkti analitikus	Esant poreikiui atlikti didesnės apimties, įvairių pjūvių ar kitą duomenų analizę, pasitelkti VTEK analitikus. Kreipiamasi raštu ar elektroniniu paštu.	Atitikties skyriaus vedėjas, VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	DVIS
5.	Įvertinti duomenis VPIDĮ ar LVĮ nuostatų požiūriu	Įvertinti turimus ir gautus duomenis LVĮ ar VPIDĮ nuostatų požiūriu. Atpažinti interesų konflikto požymius ir įvertinti galimas rizikas.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	Nėra
6.	Parengti atsakymo projektą	Atlikus duomenų analizę ir situacijos vertinimą, parengti atsakymo projektą. Jame suformuluoti konkrečius siūlymus dėl tinkamo LVĮ ir VPIDĮ nuostatų įgyvendinimo. Interesų konflikto situacijos valdymo atveju – įvardyti rizikų mažinimo ir (ar) šalinimo priemonės.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	Nėra
7.	Teikti derinti projektą	Parengus atsakymo projektą, teikti jį derinti Atitikties skyriaus vedėjui. Atsakymo projektą ir užpildytą Vidaus kontrolės formą patalpinti Atitikties skyriaus <i>Onedrive</i> kanale.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	<i>Onedrive</i> kanalas

1	2	3	4	5
8.	Derinti atsakymo projektą	Derinti atsakymo projektą ir atlikti Vidaus kontrolės vertinimą (pildoma Vidaus kontrolės forma).	Atitikties skyriaus vedėjas	<i>Onedrive</i> kanalas
9.	Teikti svarstyti atsakymo projektą VTEK nariams	Suderintą atsakymo projektą, teikti svarstyti artimiausiame VTEK posėdyje arba derinti su VTEK nariais elektroniniu paštu. <i>Onedrive</i> kanale Atsakymo projektu ir Vidaus kontrolės forma dalijamasi su VTEK nariais ir Atitikties skyriumi.	Atitikties skyriaus vedėjas, VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	<i>Onedrive</i> kanalas
10.	Svarstyti atsakymo projektą VTEK posėdyje	Atsakymo projektas svarstomas VTEK posėdyje. • Jeigu nusprendžiama atsakymo projektui pritarti ar pritarti su pastabomis, atliekamas 12 veiksmas. • Jeigu priimamas kitas sprendimas (pavyzdžiui, pradėti tyrimą, teikti išankstinę rašytinę rekomendaciją ar kt.), atliekamas 11 veiksmas.	VTEK pirmininkas ir nariai, Atitikties skyriaus vedėjas, VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	Nėra
11.	Perduoti dokumentus pagal kompetenciją	Atsižvelgus į VTEK posėdyje priimtą sprendimą, perduoti turimą medžiagą nagrinėti pagal kompetenciją.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	Nėra
12.	Teikti atsakymo dokumentą Pareiškėjui per DVIS	Dokumentas per DVIS teikiamas derinti Atitikties skyriaus vedėjui ir pasirašyti atsakingam VTEK nariui.	VTEK/Atitikties skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas	DVIS
13.	Derinti atsakymo dokumentą	Derinti pateiktą dokumentą DVIS.	Atitikties skyriaus vedėjas	DVIS

1	2	3	4	5
14.	Pasirašyti atsakymo dokumentą	Pasirašyti dokumentą DVIS. Pasirašytas dokumentas registruojamas ir pateikiamas Pareiškėjui.	Atsakingas VTEK narys	DVIS

IV Duomenų rinkimas

Privataus intereso, sukuriančio interesų konflikto rizikas, pobūdis	Duomenų šaltinis
1	2
Artimi asmenys (VPIDĮ 2 str. 1 d.), gyvenamosios vietos deklarasavimas	VĮ Registrų centro Gyventojų registras (GR), PINREG, RIKIS
Darbovietė, pareigos, statusas	VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registras (JAR), SODRA, PINREG, RIKIS, <i>Okredo</i> , konkretus juridinis asmuo
Valdomos akcijos, jų pirkimo-pardavimo sandorių vertės, dividendai	VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registras (JAR), JADIS, VĮ Registrų centro Juridinių asmenų naudos gavėjų informacinė sistema (JANGIS), PINREG, RIKIS, VMI, <i>Okredo</i> , konkretus juridinis asmuo.
Kitos turimos juridinio asmens dalyvio teisės	VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registras (JAR), PINREG, RIKIS, <i>Okredo</i> , konkretus juridinis asmuo
Vykdoma individuali veikla/veikla pagal verslo liudijimą	VMI, PINREG
Narystė ir pareigos juridiniuose asmenyse (asociacijos)	VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registras (JAR), PINREG, RIKIS, <i>Okredo</i> , konkretus juridinis asmuo

1	2
Juridinio asmens naudos gavėjai	VĮ Registrų centro Juridinių asmenų naudos gavėjų informacinė sistema (JANGIS), PINREG, RIKIS, <i>Okredo</i> , konkretus juridinis asmuo
Įmonių dovanojimo, pirkimo–pardavimo ir nuomos sutartys	VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registras (NTR) ir Nekilnojamojo turto kadastras (NTK)
Turtinės prievolės (hipoteka), kreditai, paskolos	VĮ Registrų centro Duomenų teikimo ir tvarkymo elektroninių paslaugų programa TURTAS, PINREG, RIKIS, <i>Okredo</i> , VMI, konkretus juridinis asmuo
Valdomas nekilnojamasis turtas	VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registras (NTR) ir Nekilnojamojo turto kadastras (NTK)
Transporto priemonių pirkimo-pardavimo sandoriai, valdymas	REGITRA
Neregistruojamų daiktų pirkimo-pardavimo, nuomos, panaudos sutartys (pirkimas išsimokėtinai, išperkamoji nuoma)	VĮ Registrų centro Sutarčių ir teisių suvaržymų registras (STSR)
Nekilnojamojo turto nuomos sutartys	VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registras (NTR) ir Nekilnojamojo turto kadastras (NTK), PINREG
Ataskaitiniu laikotarpiu sumokėti mokesčiai (nekilnojamojo turto, gyventojų pajamų ir kt.)	VMI
Įgaliotų ir įgaliotinių duomenys	VĮ Registrų centro Įgaliojimų registras (ĮR)
Kita	Valstybės registrai ir duomenų sistemos

V Duomenų vertinimas ir interesų konflikto rizikų nustatymas

Analizės kryptis ir tikslas	Tikslas	Kontroliniai klausimai	Galimi rezultatai
1	2	3	4
1. Tarnybinio sprendimo pobūdis	Įvertinti sprendimu sukuriama pasekmės.	• Ar sprendimu tik patvirtinami tam tikri faktai? • Ar sprendimo priėmėjas gali keisti jo turinį? • Ar sprendimu ne tik patvirtinami faktai, bet ir sukuriamos kitos pasekmės? • Kaip pasikeistų situacija, jeigu sprendimas nebūtų priimtas?	?? Formalus sprendimas – tik teisės aktų nuostatų perkėlimas/faktų patvirtinimas/ar kita Žema rizika (ŽR) ?? Reikšmingas sprendimas – gali sukelti pasekmes (pvz., atleidimą iš pareigų, vertinimo pakeitimą, finansavimo suteikimą ir pan.) Aukšta rizika (AR)
2. Tarnybinio sprendimo tipas	Atskirti individualius ir norminius sprendimus.	• Ar sprendimas taikomas konkrečiam subjektui? • Ar sprendimas taikomas konkrečiai apibrėžtam subjektų ratui? • Ar sprendimas taikomas neapibrėžtam adresatui?	?? Individualus sprendimas – taikomas konkrečiam subjektui Aukšta rizika (AR) ?? Specialus sprendimas – taikomas konkrečiai apibrėžtai subjektų grupei Vidutinė rizika (VR) ?? Bendro pobūdžio – taikomas neapibrėžtam subjektų ratui Žema rizika (ŽR)

1	2	3	4
3. Organizacijos kontekstas	Įvertinti rizikos intensyvumą pagal organizacijos struktūrą ir veiklą.	• Ar sprendimo rengimo/svarstymo/priėmimo/įgyvendinimo procesas sutelktas viename struktūriniame vienetė? • Koks ryšys su organizacija (akcijos, sandoriai, pareigas eina artimas asmuo, kita)? • Jeigu su organizacija sieja artimas asmuo: • kokias pareigas jis eina; • tarnybinis jo pavaldumas; • ryšys su sprendimo priėmėju; • ar nuo tarnybinio sprendimo rezultatų gali priklausyti artimo asmens darbo sąlygos/karjeros pokyčiai/finansinė gerovė? • kiek darbuotojų dirba organizacijoje?	?? Didelė organizacija – daug darbuotojų, sprendimo priėmimo procedūra išskaidyta Žema rizika (ŽR) ?? Nedidelė organizacija – iki 20 darbuotojų Vidutinė rizika (VR) ?? Tiesioginio pavaldumo sąsajos Aukšta rizika (AR) ?? Tiesioginis dalyvavimas sprendimo priėmimo procedūroje Aukšta rizika (AR) ?? Tiesioginis, reikšmingas ryšys su sprendimo priėmėju Aukšta rizika (AR) ?? Netiesioginis ryšys – tolimas ryšys, netiesioginis tarnybinis pavaldumas, poveikio nesama Žema rizika (ŽR)
Rizikų apibendrinimas	Įvertinti interesų konflikto rizikų visumą.	Visi anksčiau minėti ir kiti kontroliniai klausimai	Aukšta rizika (AR) Situacija, kai šiuo metu egzistuoja tiesioginis, reikšmingas ryšys tarp privataus intereso ir deklaruojančiojo pareigų.

			Vidutinė rizika (VR) Tiesioginio konflikto šiuo metu dar nėra, bet yra didelė tikimybė, kad jis kils artimoje ateityje. Situacijai valdyti būtina imtis prevencinių veiksmų. Žema rizika (ŽR) Esama netiesioginių sąsajų, kurios kelia abejonių dėl nešališkumo ir galėtų pakenkti institucijos reputacijai. Nėra rizikos (NR) Nesama jokių privataus intereso sąsajų su atliekamomis pareigomis.

- Duomenų vertinimo ir interesų konflikto rizikų nustatymo pavyzdys (praktinis taikymas):

I Situacija

Savivaldybės tarybos narys dalyvauja svarstant ir tvirtinant pavaldžios biudžetinės įstaigos vadovo metinę veiklos ataskaitą. Toje pačioje įstaigoje dirba jo sutuoktinė – vyr. buhalterė.

1. Sprendimo pobūdis

Vadovo ataskaitos tvirtinimas nėra vien formalus, nes jos nepatvirtinimas gali tapti pagrindu vertinti vadovo tinkamumą eiti pareigas ar inicijuoti drausmines procedūras. Jeigu veiklos ataskaita būtų nepatvirtinta, įstaigos vadovas galėtų būti atleistas – tai tiesiogiai paveiktų sutuoktinės darbo santykius ir finansinį stabilumą.

Išvada: sprendimas reikšmingas – gali sukurti tiesiogines pasekmes.

2. Sprendimo tipas

Sprendimas individualus, susijęs su konkrečia pavaldžia įstaiga.

Išvada: individualus sprendimas – padidina konflikto tikimybę.

3. Organizacijos kontekstas

Kultūros centre dirba 8 darbuotojai. Sutuoktinė eina vyr. buhalterės pareigas ir yra tiesiogiai pavaldi įstaigos vadovui. Sprendimas dėl vadovo ataskaitos gali turėti įtakos sutuoktinės darbo sąlygoms, nes nuo vadovo veiklos vertinimo priklauso visos įstaigos finansinis planavimas, taip pat atlygis ir papildomų priedų ar premijų skyrimas bei tolesnė veikla.

Išvada: organizacija nedidelė, tiesioginis artimo asmens tarnybinio pavaldumo ryšys, interesų konflikto rizikos intensyvumas – aukštas.

Rizikos apibendrinimas – Aukšta rizika (AR) Atsižvelgus į tai, kad įstaiga nėra didelė, artimas asmuo tiesiogiai pavaldus jos vadovui ir sprendimas sukurtų tiesiogines pasekmes, vertinama, kad savivaldybės tarybos nariui kyla tiesioginis ir akivaizdus interesų konfliktas. Todėl jis privalo nusišalinti nuo klausimo svarstymo ir sprendimo priėmimo procedūrų.

- **Komentaras dėl kokybės (vidinė kontrolė)**

Vertinimo kriterijus	Vertinimo rezultatas	Komentarai
1	2	3
Faktai patikrinti registruose	✓	Patvirtinta PINREG ir JAR
Sprendimo pobūdis įvertintas	✓	Įvardyta, kad turi pasekmių
Sprendimo tipas nustatytas	✓	Individualus sprendimas
Organizacijos kontekstas įvertintas	✓	Įstaigos dydis, pareigos, tiesioginis pavaldumas
Išvada pagrįsta	✓	Nustatytas tiesioginis interesų konfliktas

II Situacija

Deklaruojantysis atlieka projekto lėšų panaudojimo patikras. Finansavimą pagal programą yra gavęs ir deklaruojančiojo artimasis, bet dėl jo vykdomo projekto kontrolę atlieka kitas organizacijos padalinys.

1. Sprendimo pobūdis

Projektui įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimo kontrolė nėra formali procedūra. Jeigu lėšos panaudotos netinkamai, gali būti sprendžiama dėl lėšų grąžinimo.

Išvada: sprendimas reikšmingas – gali sukurti tiesiogines pasekmes.

2. Sprendimo tipas

Sprendimas individualus, susijęs su konkrečiu subjektu.

Išvada: individualus sprendimas – padidina konflikto tikimybę.

3. Organizacijos kontekstas

Organizaciją sudaro teritoriniai jos padaliniai, departamentai ir skyriai. Projektui įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimo kontrolę atliekama atitinkamuose teritoriniuose padaliniuose. Deklaruojantysis pareigas eina Vilniuje, o artimo asmens veiklos kontrolę atlieka Panevėžio teritorinis padalinys.

Išvada: organizacija didelė, kontrolės ir priežiūros funkcijos paskirstytos pagal teritorijas. Deklaruojančiojo artimo asmens veiklos kontrolę atlieka kitas teritorinis padalinis. Kadangi nesama privataus intereso sąsajų su atliekamomis pareigomis, interesų konflikto rizikos nėra.

Rizikos apibendrinimas – Nėra rizikos (NR) Atsižvelgus į tai, kad kontrolės ir priežiūros funkcijos dėl deklaruojančiojo artimo asmens veiklos sutelktos kitame organizacijos teritoriniame padalinyje, vertintina, kad nesama prielaidų šališkumui ar privataus intereso įtakoms rasti. Tiesioginis ir akivaizdus interesų konfliktas nekyla.

- **Komentaras dėl kokybės** (vidinė kontrolė)

Vertinimo kriterijus	Vertinimo rezultatas	Komentarai
1	2	3
Faktai patikrinti registruose ir pagrįsti dokumentais	✓	Patvirtinta PINREG, GR ir iš organizacijos gautais dokumentais
Sprendimo pobūdis įvertintas	✓	Įvardyta, kad turi pasekmių
Sprendimo tipas nustatytas	✓	Individualus sprendimas
Organizacijos kontekstas įvertintas	✓	Įstaigos dydis, kontrolės ir priežiūros funkcijos sutelktos kitame teritoriniame padalinyje
Išvada pagrįsta	✓	Tiesioginio interesų konflikto nėra

VI Aktuali teismų praktika

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (LVAT), tikrindamas VTEK sprendimus, suformulavo atitinkamą Interesų derinimo įstatymo ir Lobistinės veiklos įstatymo taikymo praktiką.

- **Privatus deklaruojančiojo interesas privalo būti aiškus ir tiesioginis.** Aplinkybių, kurios gali būti sietinos su asmens turiniu ar neturtiniu suinteresuotumu, vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ir mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybės politiko ar tarnautojo galbūt turėtą ar ateityje turėsimą suinteresuotumą (pvz., LVAT 2013 m. liepos 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-1533/2013).
- **Interesų konfliktui konstatuoti būtinas tiesioginis priežastinis ryšys tarp privataus intereso ir tarnybinių pareigų atlikimo.** Aplinkybės tarpusavio priežasčių ir pasekmių prasme negali būti per daug viena nuo kitos nutolusios ir pernelyg tik tikėtino pobūdžio (pvz., LVAT 2020 m. sausio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1431-438/2019).

- **Interesų konflikto situacija yra galima bet kurioje sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo (susidedančio iš keleto etapų) stadijoje** (pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A2512-575/2017), todėl klausimo rengimo stadijoje taip pat gali kilti interesų konfliktas.
- **Privatus interesas apima ir kitokio pobūdžio, nebūtinai materialinį, suinteresuotumą.** Jis (interesas) gali būti ir nematerialusis, bet susijęs su konkretaus asmens naudos sukūrimu ar prielaidomis tai naudai atsirasti ateityje (pvz., LVAT 2012 m. sausio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-30/2012; 2017 m. balandžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1161-858/2017; 2022 m. gegužės 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1423-756/2022).
- **Prioritetas viešojo intereso gynybai.** Konkuruojant teisinėms vertybėms, prioritetas teikiamas tai vertybei, kurios neapgynus atsirastų didesnė žala (Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. vasario 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-581-302/2018). Interesų derinimo įstatymo taikymo prasme tokia žala pirmiausia siejama su pasekmėmis, kai neužtikrinami pirmame šio teisės akto straipsnyje įtvirtinti tikslai, t. y. kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams ir užkertamas kelias kilti interesų konfliktams bei plisti korupcijai.
- **Viešojo intereso tikslais priimami sprendimai gali būti susiję su privačiais tokius sprendimus priimančių asmenų interesais.** Net ir objektyviai egzistuojantis viešasis interesas savaime nereiškia, kad tam tikrais atvejais nedaro įtakos jokie pašaliniai interesai (pvz., LVAT 2019 m. gruodžio 18 d. nutarimas administracinėje byloje Nr. eA-1828-552/2019).
- **Suinteresuoto asmens dalyvavimas svarstyme gali daryti įtaką teisingų sprendimų priėmimui.** Aplinkybė, kad sprendimas yra susijęs su privačiais deklaruojančio asmens interesais, sukuria jam pareigą laikytis tam tikro Interesų derinimo įstatyme nustatyto elgesio modelio. Deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu tokios pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais (LVAT 2008 m. spalio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-759-1945/2008).
- **Interesų derinimo įstatyme įtvirtintos elgesio taisyklės deklaruojančiam asmeniui tampa privalomos ir turi būti vykdomos visais atvejais, kai situacija atitinka viešųjų ir privačių interesų konflikto apibrėžtį.** Įstatymų leidejas aiškiai ir nedviprasmiškai įtvirtino teises interesų konflikto valdymo priemones, kurių deklaruojantys asmenys turi laikytis priimdami nešališkus ir skaidrius sprendimus, ir nenustatė jokių sprendimų turinio ar jų priėmimo procedūros išimčių. Procedūra turėtų būti atliekama suinteresuotam asmeniui nedalyvaujant, o sprendimas priimtas taip, kad visuomenei dėl jo priėmimo nekiltų jokių abejonių (pvz., LVAT 2011 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-261-3154/2011, 2013 m. vasario 21 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-602-230/2013, 2013 m. kovo 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-525-518/2013,

2013 m. birželio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-525-998/2013, 2020 m. vasario 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-376-629/2020 ir kt.).

- **Interesų derinimo įstatymo reikalavimai yra formalaus pobūdžio**, todėl vertinant, ar valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo juos vykdė tinkamai, nebūtina nustatinėti, ar iš atitinkamų sprendimų jis turėjo ir asmeninės naudos, ar sprendimo rezultatas galėtų būti kitoks, jeigu būtų priimtas jam nedalyvaujant (pvz., LVAT 2007 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-14-844/07).
- **Interesų derinimo įstatymo nuostatų tikslas yra prevencija**, todėl šio įstatymo pažeidimui kvalifikuoti pakanka nustatyti, jog priimdamas sprendimą deklaruojantis asmuo nepasielgė taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas egzistuoja. Net ir asmeniui nenaudingas sprendimas gali sukelti interesų konfliktą kaip asmens, dirbančio valstybės tarnyboje, galimas šališkumas priimant sprendimus, jo teigiamas ar neigiamas nusistatymas, todėl priimant sprendimus privaloma vengti net šališkumo regimybės. Toks teisės aiškinimas grindžiamas pirmame straipsnyje įtvirtinta šio įstatymo paskirtimi – užtikrinti priimamų sprendimų nešališkumą (pvz., LVAT 2011 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-261-3154/2011).
- **Valstybės institucijos vadovams taikomi aukštesni veiklos ir atsakomybės standartai**, o visuomenė turi pagrįstų lūkesčių, kad valstybės institucijos vadovai yra ne tik aukštesnės profesinės kvalifikacijos, bet ir veikia laikydamiesi aukštesnių moralės ir tarnybinės etikos principų (pvz., LVAT 2004 m. lapkričio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A3-750-2004).
- **Interesų derinimo įstatyme įtvirtintos privalomos elgesio taisyklės**. Asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, šios taisyklės tampa privalomos ir turi būti vykdomos tais atvejais, kai atsiranda situacija, atitinkanti interesų konflikto, kylančio tarp privačių ir viešųjų interesų, kriterijus (pvz., LVAT 2017 m. balandžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1161- 858/2017).
- **Įtaka teisėkūrai gali būti daroma, bet tik vadovaujantis tokią veiklą reglamentuojančiomis taisyklėmis**. Asmenų teisė kreiptis į valstybės politikus ir kitus asmenis, siekiant daryti įtaką teisėkūrai, nėra ribojama ar paneigiama. Tačiau tokią įtaką siekiantis daryti asmuo privalo vadovautis LVĮ nuostatomis (pvz., LVAT 2025 m. lapkričio 26 d. sprendimas Nr. eA-692-525/2025).
- **Nuomonės dėl teisėkūros pareiškimas gali būti tapatinamas su lobistine veikla**. LVĮ 7 straipsnio 6 punkte vartojamas nuomonės dėl teisėkūros terminas turi būti suprantamas plačiuoju požiūriu, kaip tam tikro subjekto supratimo ar pažiūrų dėl teisėkūros dėstymas ar reiškinys, *inter alia* apimantis ir argumentus dėl teisinio reguliavimo pokyčių ar jo tobulinimo būtinybės. Todėl nuomonė dėl teisėkūros, esant tam tikroms aplinkybėms, gali patekti į lobistinės veiklos apibrėžtį (pvz., LVAT 2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-12-789/2025).

Prašymų dėl aukščiausias
vadovaujamas pareigas einančių
asmenų nagrinėjimo proceso aprašo
1 priedas

PRAŠYMŲ DĖL AUKŠČIAUSIAS VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ NAGRINĖJIMO VIDAUS KONTROLĖ FORMA

(Pavyzdys)

Vertinimo kriterijus	Vertinimo rezultatas		Komentarai
	Rengėjas	Atitikties skyriaus vedėjas	
1	2	3	4
Faktai patikrinti registruose ir pagrįsti dokumentais	✓		Patvirtinta PINREG/JAR/GR/kt. registų duomenimis
Sprendimo pobūdis įvertintas	✓		Įvardyta, kad turi/neturi pasekmių
Sprendimo tipas nustatytas	✓		(Ne)individualus sprendimas
Organizacijos kontekstas įvertintas	✓		Įstaigos dydis/kontrolės ir priežiūros funkcijų paskirstymas/tiesioginis pavaldumas/kt.
Išvada pagrįsta	✓		Tiesioginis interesų konfliktas yra/nėra
Siūlymai	✓		(Ne)pateikti siūlymai dėl konkrečių priemonių taikymo
Kita			

